

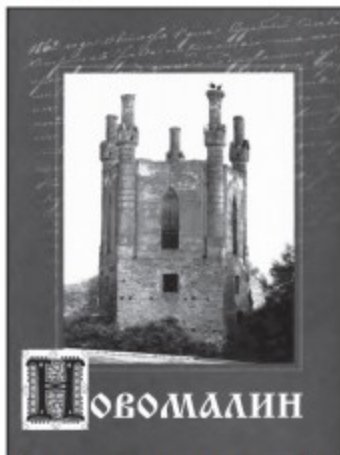
А не то відріжемо город

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державного історико-культурного заповідника Острога

Серпень – місяць великих і менших церковних свят і водночас напруженої праці хліборобів. Подаємо цікавий документ 60-річної давності, який виявила й опублікувала львівська дослідниця **Марія Лаврук** у колективній монографії «Новомалин у просторі й часі: краєзнавче дослідження волинського села» (2013 р., за редакцією Марії Лаврук та **Анатолія Мельника**). Це протокол № 29 за серпень 1951 р. засідання правління колгоспу «Ленінський шлях» села Новомалин. Документ яскраво характеризує ситуацію в колгоспному житті і організації праці на другий рік після створення сільськогосподарської артілі. Оплата у кількості сот грам зерна за повний трудовень аж ніяк не стимулювала новоявлених колгоспників, а раніше самостійних господарів, до продуктивної праці. А ще організаційно-виробничий безлад. А ще постійні рішення правління

колгоспу і сільської ради щодо колгоспників, які під час вступу до артілі встигли продати власну худобу чи інвентар. Ставилася жорстка альтернатива: або викупити це майно і здати його в колгосп, або справа передається в суд.

Як пише дослідниця в згаданій монографії, у таких несправедливих умовах селяни не поспішали проявляти самовіддану працю і розуміння її необхідності, а трудова дисципліна стала невиліковною хронічною проблемою колгоспу. Отож, промовляє сам документ. «*Слухали: ... про зривника трудової дисципліни **Манька Ілька**, який культурно святкує кожне релігійне свято і цим самим підбурює чесних колгоспників на антирадянські виступи на уборочній компанії. Про це підказують факти, що 27 серпня товариш **Манько Ілько**, працюючи прихильником церкви [був церковним старостою], зібрав усіх колгоспників, що працювали на уборке врожаю, на релігійну відправу в церкві після другої години дня. Цим самим він грубо порушив рішення прав-*

ління про залишення роботи тільки після сигналу бригадіра. Крім того, **Манько Ілько** запугує чесних колгоспників релігійним культом, про що свідчить факт 28 серпня: він організував сплошний невихід на роботу по всьому колгоспу. Ухвалили: за вище указані проступки **Манька Ілька** одрізати в нього огород і поручити тов. Макарук Н. зібрати врожай і здати в госпоставку в рахунок колгоспу».